

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

CESTY A CESTIČKY

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy	5
2.2	Lokalita školy	5
2.3	Charakter a specifika budovy	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva	8
3.3	Psychosociální podmínky	9
3.4	Organizace chodu	10
3.5	Řízení mateřské školy.....	11
3.6	Personální a pedagogické zajištění	12
3.7	Spoluúčast rodičů.....	12
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	13
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	14
3.11	Podmínky pro vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem	15
4	Organizace vzdělávání.....	16
5	Charakteristika vzdělávacího programu	19
5.1	Zaměření školy	19
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	24
5.3	Metody a formy vzdělávání	25
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných 27	
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	28
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem	28
6	Vzdělávací obsah	29
6.1	Integrované bloky	29
6.1.1	Cesta do her a fantazie.....	29
6.1.2	Cestička k přírodě i do světa.....	33
6.1.3	Cesta ke zdraví.....	37
6.1.4	Cestička za poznáním	Chyba! Záložka není definována.
6.1.5	Cesta k nám.....	46
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	50
6.3	Dílčí projekty a programy.....	50
7	Systém evaluace	53

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Cesty a cestičky

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Sedmikráska

SÍDLO ŠKOLY: Horní Ves 71, Pelhřimov, 39301

KONTAKTY:

e-mail: sedmikraskahornives@gmail.com,

web: www.sedmikraskahornives.cz

REDIZO: 600060772

IČO: 71002171

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Marta Stoklasová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Mgr. Marta Stoklasová a kolektiv

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Horní Ves

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Obec Horní Ves

Horní Ves 88

39301 Pelhřimov

KONTAKTY:

Obecní úřad Horní Ves: +420 724 181 483, +420 565 391 286

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1.9. 2020 do 31.8. 2023

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: 8/20

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 26. 8. 2020

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 21. 8. 2020

.....
ředitel školy

Mgr. Marta Stoklasová

.....
Razítko školy

2Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 32

Počet tříd: 2

Počet pracovníků: 5

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty apod.).

2.2Lokalita školy

Mateřská škola Sedmikráska se nachází v centru obce Horní Ves. Jedná se o jedinou mateřskou školu v místě s cca 350 obyvateli. V obci se nenachází žádný větší zaměstnavatel, většina rodičů za prací dojíždí do města. Děti z mateřské školy přechází ve většině případů do Základní školy v Horní Cerekvi.

2.3Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřská škola se nachází ve starší dvoupodlažní zděné budově. V přízemí se nachází třída, šatny a sociální zařízení pro děti. Dále pak kuchyň, jídelna, úklidová místnost a zázemí pro zaměstnance školy. V prvním patře se nachází třídy, ložnice, sociální zařízení pro děti a ředitelna.

Budova mateřské školy prošla postupnou rekonstrukcí. Byla opatřena plastovými okny a novou fasádou. Došlo k výměně obložení chodeb a schodiště a postupnému dovybavení tříd nábytkem, splňujícím hygienické předpisy. Nově také vznikla společná jídelna, ve které se mohou děti společně a esteticky setkávat u stolování.

K mateřské škole náleží školní zahrada, která prošla také celkovou rekonstrukcí. Je vybavena vhodnými herními prvky, travnatou plochou pro pohybové aktivity dětí a nově pergolou, která slouží k odstínění pískoviště a k přenášení výuky ven. Školní zahrada je oplocená a uzamčená, což eliminuje vnik cizích osob a zanesení nebezpečných předmětů na hřiště.

K mateřské škole také přiléhá malý travnatý pozemek, kde je v plánu zbudovat svépomocí přírodní zahradu a propojit ji s dvorkem školy. Měl by tak vzniknout chráněný prostor sloužící ke vzdělávání dětí v rámci ekologické a environmentální výchovy a prožitkového učení.

Dopravní dostupnost školy:

Dopravní obslužnost v obci prošla proměnou. Vznikl integrovaný dopravní systém, který by měl zlepšit dopravní obslužnost v obci. Zatím do mateřské školy žádné z dětí nedojíždí s rodiči veřejnou dopravou.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory, které umožňují individuální i skupinové aktivity. Obě třídy jsou světlé a prostorné. Dětský nábytek, sociální zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům. Splňují hledisko bezpečnosti a estetiky.

Ve třídách je dostatek úložného prostoru pro hračky a didaktický materiály. Hračky a didaktické pomůcky jsou hygienicky nezávadné, podnětné, odpovídající věkovému složení kolektivu. Jsou průběžně kontrolovány a udržovány v čistotě. Při výběru nových hraček jsou preferovány přírodní materiály. Výtvarný materiál je dětem přístupný. Hračky a pomůcky jsou umístěny přehledně, v dosahu. Děti si je mohou samostatně brát. Děti se postupně seznamují s tím, že každá hračka má své místo. K jejich ukládání je pro mladší děti využíván obrázkový systém.

Dětské práce jsou přístupné dětem i rodičům. Jsou zpravidla vystaveny v šatnách a na chodbě. Portfolia dětských prací jsou přehledně ukládána, každý předškolák má ještě vlastní složku s pracovními listy uloženou v šatně.

K pobytu venku je využívána školní zahrada, která se nachází asi 100 metrů od budovy školy. Zahrada je vybavená tak, aby umožňovala dětem různorodé pohybové a herní aktivity. Vzniká i prostor pro venkovní učebnu. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Plán rozvoje pro další období:

- vybudování přírodní zahrady na pozemku sousedícím s mateřskou školou a jeho propojení se dvorem školy
- vybavení školní zahrady herním prvkem pro děti od dvou let věku
- zajistit potřeby a pomůcky pro experimentování, bádání, pěstitelskou činnost
- vyřešit hlučnost podlahy v prvním patře budovy

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná, vyvážená strava a dostatek tekutin. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány dostatečné intervaly. Děti nejsou do jídla nuceny.

Režim dne v mateřské škole je dán školním řádem. Lze jej upravovat a přizpůsobovat aktuálním potřebám a situacím. Děti i rodiče jsou se změnami v organizaci včas seznámeni. Pobyt venku je dostatečný, dvě hodiny denně. Doba pobytu může být zkrácena nepříznivými klimatickými podmínkami nebo prodloužena při přenášení výuky nebo akcí školy do venkovního prostředí. Děti mají dostatek prostoru pro pohyb ve třídě i venkovních prostorech školy. Zároveň jsou vždy poučeny o bezpečnosti pro pohyb v mateřské škole i mimo ni.

Mateřská škola respektuje individuální potřebu spánku či odpočinku dětí. Děti se sníženou potřebou spánku mají v ložnici prostor pro klidové aktivity a nejsou ke spánku na lůžku nuceny.

Děti jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu (stravování, hygienické návyky, pohyb, psychohygiena, prevence patologických jevů) zařazováním témat do výuky i poskytováním pozitivního vzoru ze strany pedagogů.

Plán rozvoje pro další období:

- další obohacování jídelníčku
- zamezit plýtvání jídlem
- přenášení výuky do venkovního prostředí
- pěstování vlastních potravin (bylinky, ovoce, zelenina)

3.3 Psychosociální podmínky

Zajištění bezpečného prostředí pro děti a rodiče je základním požadavkem pro fungující mateřskou školu. Je eliminován přístup nepovolaných osob do budovy. Prostory jsou bezpečné, příjemné pro děti. Kontrola hraček a vybavení probíhá průběžně.

Nově přichozí děti mají možnost posupné adaptace. V rámci rodinnému přístupu školy je možné domluvit se s třídním pedagogem na opakované návštěvy rodiče a dítěte již před započítím docházky. Adaptační proces je vždy konzultován s rodiči.

Učitelky a vnímají a respektují individuální potřeby dětí a reagují na ně. Děti nejsou přetěžovány a neurotizovány spěchem a neadekvátní náročností činností. V kolektivu mateřské školy není žádné z dětí zvýhodňování ani podceňování. Děti jsou vedeny k úctě k vrstevníkům i dospělým, ocenění práce své i ostatních, vnímání a respektování odlišností. Pobyť v mateřské školy je úpraven školním řádem. Děti si stanovují ve spolupráci s učitelkami třídní pravidla a učí se je dodržovat. Mají prostor pro svobodné vyjádření potřeb a názoru a zároveň jsou vedeny i vyslechnutí názoru druhého. Děti jsou o programu dne v mateřské škole informovány. Každá třída má vytvořeny své rituály, které zpravidla všechny děti dodržují.

Děti mají prostor pro volnou hru, kreativní činnosti a zároveň ví, že mají povinnosti a úkoly, které je třeba splnit. Všechny učitelky preferují empatický, podporující a naslouchající pedagogický styl. Je zde dostatek prostoru pro aktivní komunikaci s dětmi i dospělými. Mezi dětmi není podporována nezdravá soutěživost a agrese.

Při plánování vzdělávací nabídky je podporována spoluúčast dětí, respektování jejich zájmů, blízkost témat a užitečnost pro dítě. Učitelky v mateřské škole podporují u dětí jejich přirozenou touhu samostatně objevovat, experimentovat, učit se. Motivují děti pozitivním oceněním, učí děti přijímat drobný neúspěch a nezatěžují dítě nepřiměřenou kritikou.

Ve vztazích mezi dospělými i dětmi je podporováno budování vzájemné důvěry, ohleduplnosti, zdvořilosti a tolerance. Děti jsou vedeny k pomoci ostatním, k prosociálnímu chování a budování přátelských vztahů v kolektivu. Dospělí jsou v budování těchto vztahů dětem příkladem. Učí se odmítat nepříjemné situace, agrese, ponižování.

Plán rozvoje pro další období:

- vytvářet pozitivní klima školy a třídy
- důsledně dodržovat dohodnutá pravidla třídy
- prohlubování profesních dovedností pedagogického sboru pomocí DVPP

3.4 Organizace chodu

Režim dne je stanoven a zakotven ve Školním řádu. Je však možné upravit ho podle konkrétních potřeb dětí nebo aktuální situace. Do denního programu jsou zařazovány pravidelné ranní rozcvičky, preventivně pohybové aktivity (cvičení se Sokolem, jóga), pohybové aktivity při pobytu venku, hudebně pohybové aktivity. Učitelé se dětem během pobytu ve škole plně věnují. Náplň práce a další pokyny včetně dodržování pravidel bezpečnosti, mají učitelé přesně vymezené. Děti nikdy nejsou bez dozoru učitele nebo pověřeného zaměstnance školy. Mateřská škola vytváří pro děti potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Adaptace dětí na nové prostředí probíhá vždy ve spolupráci s rodinou. Učitelky přistupují k dětem individuálně, respektují různý průběh a dobu adaptace na mateřskou školu.

Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený včetně nadstandardních aktivit. Spontánní hra má v mateřské škole nezastupitelnou roli. Pedagogové poskytují dostatečný čas na hru i její dokončení. Skladba vzdělávací nabídky a režim dne v mateřské škole poskytují dostatečný prostor pro aktivní zapojení dítěte s přihlédnutím na jeho tvořivost, zvědavost a osobní tempo.

Mateřská škola vytváří podmínky pro všechny formy činností s důrazem na individuální a skupinové činnosti. Učitelé respektují rozhodnutí dítěte neúčastnit se některé aktivity. Podporují u dítěte osobní rozhodnutí, ale zároveň jej ujistí, že pokud své rozhodnutí změní, je vítáno zpět. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí. Ke každému dítěti je přistupováno individuálně a jsou respektovány jeho možnosti.

Mateřská škola má dostatečné materiální podmínky pro plánované činnosti. Učitelé využívají vlastní portfolia, odbornou knihovnu, didaktické materiály školy a internet. Počty dětí nejsou ve třídách překračovány. Ke spojování tříd dochází jen v nutných případech (nepřítomnost učitelky, provozní důvody).

Plán rozvoje pro budoucí období:

- pokračovat v ochraně bezpečí dětí, prevenci úrazů
- obohacovat odbornou knihovnu o další tituly

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. V mateřské škole je vytvořen funkční informační systém v týmu - osobní domluva, společná nástěnka, elektronická komunikace, porady. Rodiče jsou informováni ústně, pomocí nástěnek, webových stránek, facebooku a sms zpráv.

Vedení mateřské školy respektuje názory spolupracovníků a motivuje je k účasti při rozhodování o klíčových otázkách školního programu a organizace. Podporuje celý tým ke spolupráci, vytyčuje společné cíle a průběžně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců. Pedagogický sbor spolupracuje, sjednocuje svůj přístup, učitelé se navzájem inspirují. Rodiče jsou v mateřské škole vítáni, mohou se podílet na plánování. Tým mateřské školy plánuje pedagogickou práci podle závazných dokumentů (RVP PV, ŠVP PV) a dále je rozpracovává podle podmínek třídy a individuálních potřeb dětí. Učitelé i vedení využívají zpětnou vazbu a předchozí analýzu. ŠVP PV vypracovává ředitel školy ve spolupráci s kolektivem na základě analýzy a dlouhodobé koncepce školy. Rodiče přispívají nápady a připomínkami pomocí dotazníků nebo osobních rozhovorů. Kontrolní a evaluační systém je funkční. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími subjekty státní správy, základní školou v Horní Cerekvi, místními organizacemi (SDH) a odborníky z PPP při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů u dětí. Aktivně vyhledává další organizace a projekty, které obohatí všestranný rozvoj dětí.

Plán rozvoje pro budoucí období:

- nadále zlepšovat týmovou práci
- podporovat aktivní komunikaci a spolupráci s rodiči

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Zaměstnanci pracující v mateřské škole mají potřebnou kvalifikaci nebo si ji doplňují. Pracovní tým funguje na základě jasně vymezených pravidel - náplň práce, pracovní a školní řád, pokyny a směrnice. Pedagogičtí pracovníci se v rámci profesního rozvoje sebevzdělávají, využívají literaturu, odborné kurzy, webináře. Své zkušenosti sdílí s kolegy. Ředitel školy podporuje profesní růst u pedagogů, plánuje další vzdělávání a vytváří pro ně vhodné podmínky. Pedagogové mají jasně určenou přímou i nepřímou pracovní dobu. Rozvržení pracovní doby splňuje požadavek na optimální pedagogickou péči o děti. Jedná se především o pobyt venku a čas při individuální práci s dítětem. Zaměstnanci jsou vedeni k profesionálnímu přístupu v souladu se společenskými pravidly i zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí. V mateřské škole probíhá ve spolupráci s SPC Březejc dvakrát ročně logopedická depistáž. Učitelé v případě potřeby doporučují rodičům dítěte návštěvu specializovaného pracoviště (vyšetření školní zralosti, logoped apod.).

Plán rozvoje pro budoucí období:

- zvat odborníky do mateřské školy a pořádat přednášky pro rodiče
- budovat prestiž mateřské školy z pohledu profesionálního přístupu pedagogů k dětem

3.7 Spoluúčast rodičů

V mateřské škole je rodič vnímán jako partner, je podporována oboustranná důvěra, vstřícnost, porozumění a respekt. Učitelé mají podmínky k tomu, aby mohli sledovat konkrétní potřeby dětí i rodičů a snaží se jim porozumět a vyhovět. Rodiče mohou vstupovat do tříd, což využívají hlavně v adaptačním období dítěte. Mateřská škola pořádá akce, na kterých se rodiče s dětmi schází. Rodiče jsou o dění ve škole informováni, případné problémy řeší učitelé s rodiči aktivně. Učitelé pravidelně informují zákonné zástupce dětí o jejich individuálních pokrocích a domlouvají se na společném řešení a sjednocení postupu k výchově a vzdělávání. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny, dbají na diskrétnost a bezpečné zacházení s osobními údaji. S rodiči jednájí taktně, nezasahují do soukromí rodiny. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu, pořádá akce osvětové přednášky pro rodiče.

Plán rozvoje pro budoucí období:

- prohlubovat spolupráci s rodiči
- zdokonalit informační systém školy

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola nedisponuje bezbariérovým vstupem. V případě potřeby dítěte s SVP je škola schopna zajistit zvýšený bezpečnostní dohled. Mateřská škola v současné době není vybavena kompenzačními pomůckami. V případě nástupu dítěte s SVP je tyto pomůcky schopna zajistit. Speciální pedagogickou péči zajišťují odborníci. Učitelé rodičům pouze doporučují návštěvu specializovaného pracoviště. V mateřské škole probíhá logopedická depistáž a logopedická prevence. Mateřská škola spolupracuje s odborníky a školskými poradenskými zařízeními v případě potřeby dítěte. Na základě doporučení odborníků pak stanovuje další postup pedagogické péče. V případě nástupu dítěte s SVP je počet dětí ve třídě snížen podle právních předpisů. Asistent pedagoga je v mateřské škole přítomen podle stupně přiznaného podpůrného opatření. Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému.

Plán rozvoje pro další období:

- v případě nástupu dítěte s SVP vytvořit vhodné podmínky prostorové, materiální i vzdělávací

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola je schopna zajistit kvalitní podmínky rozvíjející talent dítěte. Disponuje dostatkem knih, didaktických pomůcek a ICT, které může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí. U dětí nadaných je podporováno jejich nadání tak, aby jej mohlo dále rozvíjet a uplatňovat. Zároveň pedagog dbá na harmonický rozvoj ve všech oblastech vzdělávání. Vzhledem k počtu dětí ve třídách a dostatku pedagogických pracovníků jsou vytvořeny podmínky pro samostatnou práci dítěte. Pedagogové podporují dítě v rozvoji jeho nadání, motivují ho a inspirují. Sami se pak dále vzdělávají a prohlubují si znalosti v oblasti práce s nadanými dětmi. Mateřská škola v případě potřeby komunikuje se všemi zainteresovanými zařízeními, institucemi a samozřejmě s rodinou.

Plán rozvoje pro další období:

- průběžně dovybavovat mateřskou školu o vhodné pomůcky podporující nadané děti

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Materiální vybavení školy odpovídá potřebám dvouletých dětí. Ve třídě, do které dochází děti od dvou let je přístupnost a ukládání hraček přizpůsobena potřebám dětí (uzavíratelné skříňky, optimální množství podnětů pro děti). Ukládání hraček a pomůcek se řídí pro děti srozumitelným obrázkovým systémem. Prostředí mateřské školy poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí. Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečnými úložnými prostory. Děti zde mají uložené náhradní oblečení a obuv.

Ve třídě s dvouletými dětmi je nastaven režim tak, aby vyhovoval jejich potřebám. Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte na základě jeho potřeb a potřeb rodiny. Dítě si může pro pocit bezpečí a jistoty přinést oblíbenou hračku. Hračky v mateřské škole jsou uzpůsobeny potřebám dětí od dvou let. Vzdělávací činnosti jsou realizovány individuálně nebo v malých skupinkách, což umožňuje i organizační uspořádání tříd (malý kolektiv).

Učitelky přistupují k dítěti jako individualitě, stanovuje základní pravidla soužití a zároveň preferuje laskavý a citlivý přístup k dítěti. V mateřské škole jsou budovány vztahy na základě oboustranné důvěry.

Plán rozvoje na další období:

- vybavit školní zahradu herním prvkem pro děti od dvou let

3.11 Podmínky vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem

Mateřská škola je schopna zajistit vyhovující podmínky pro vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem. Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka je věnována zvýšená pozornost, je jim poskytována jazykovou podpora v rámci běžných i vzdělávacích činností. Mateřská škola má povinnost poskytovat skupinovou jazykovou přípravu v rozsahu 1 hodiny týdně, pokud jsou v MŠ čtyři a více cizinců.

Plán rozvoje na další období:

- spolupráce s organizacemi, které se zaměřují na začleňování dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
- zajištění výukových materiálů, proškolení pedagogických pracovníků

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Kapacita mateřské školy je stanovena na 32 dětí.

V přízemí mateřské školy se nachází třída Sluníček, kterou navštěvují děti od dvou do tří až čtyř let věku. Prostředí třídy a její vybavení podporuje adaptační proces nově přichozích dětí a vyhovuje jejich potřebám. Je zde vytvořen dostatečný prostor k volnému a bezpečnému pohybu při spontánních hrách, řízených činnostech i k zařazování zdravotně preventivních pohybových aktivit. Věkovému složení třídy Sluníček odpovídá i TVP, který vytváří pedagogové souladu s ŠVP PV s přihlédnutím k individuálním potřebám dětí a jejich schopnostem. Režim dne ve třídě je flexibilně upravován s přihlédnutím k době soustředění dětí, potřebě volného pohybu, zvýšené potřebě odpočinku s dostatečnou časovou rezervou na dokončení činnosti, zvládnutí základních hygienických a sebeobslužných úkonů. Ve třídě Sluníček se děti učí orientovat v nové sociální skupině, postupně se seznamují s pravidly soužití, je u nich podporováno prohlubování hygienických a sebeobslužných návyků směrem k vytváření samostatnosti v této oblasti. Děti mohou experimentovat, objevovat, učit se nápodobou, rozvíjet svoji osobnost ve všech oblastech.

V prvním patře se nachází třída Kytíček, kam dochází děti ve věku zpravidla od čtyř do šesti let a děti s OŠD. Uspořádání prostoru odpovídá potřebám dětí staršího předškolního věku. Hračky a pomůcky jsou přehledně uloženy a umožňují úplnou samostatnost dětí při jejich využívání a úklidu. Je zde také dostatečný prostor pro pohybové aktivity, skupinové i individuální činnosti. Ve třídě se nachází tematické koutky, které podporují všestranný rozvoj dětí. Vzdělávací nabídka v nich je během roku obměňována. Ve třídě Kytíček jsou děti vedeny k samostatnosti, spolupráci v rámci kolektivu a dodržování společně stanovených pravidel. V rámci TVP je též kladen důraz na smyslové vnímání a rozvoj komunikace. Pro děti s povinnou předškolní docházkou jsou každý den zařazovány aktivity zaměřené na přípravu k zápisu a bezproblémový přechod do základní školy. Předškoláci se také starají o své pomůcky (psací potřeby, did. pomůcky). Jsou využívány prvky prožitkového učení, experimenty, domluva při činnostech, přinášení vlastních nápadů do výuky.

V obou třídách jsou pravidelně zařazovány logopedické chvílky, které napomáhají k prevenci komunikačních obtíží.

V obou třídách jsou zařazována témata související s ekologickou a environmentální výchovou.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Děti jsou rozděleny do dvou tříd podle věku. Domluva se zákonnými zástupci o zařazení dítěte, popř. sourozenců je možná, pokud je toto rozhodnutí přínosné pro rozvoj dítěte (individuální schopnosti a dovednosti) a umožňují to organizační podmínky.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Momentálně působí ve třídě Sluníček dvě pedagogické pracovnice na jeden celý a jeden částečný úvazek, ve třídě Kytíček dvě učitelky na celý úvazek. Souběžné působení dvou učitelek může být v současné době realizováno při pobytu venku, stolování, společných oslavách a akcích v mateřské škole.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti od dvou do zpravidla šesti let. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení školní docházky, je předškolní vzdělávání povinné.

Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období od 2. května do 16. května. Termín a místo zápisu stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem a zveřejní je obvyklým způsobem v místě obvyklým nejméně měsíc před termínem zápisu. Kritéria pro přijímání dětí zveřejní ředitelka současně s oznámením o konání zápisu způsobem umožňujícím dálkový přístup. Při přijímání dětí jsou dodržovány podmínky stanovené zvláštním právním předpisem §50 zákona č. 258/2000 Sb.. O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka mateřské školy, popřípadě o zkušebním pobytu dítěte, jehož délka nepřesáhne 3 měsíce, rozhodnutí jo přijetí/nepřijetí je zveřejněno pod registračním číslem, které bylo dítěti přiděleno v době zápisu. O přijetí dítěte v §16 odst. 9 rozhodne ředitelka mateřské školy na základě písemného vyjádření školského poradenského zařízení, popřípadě od registrujícího lékaře.

Zápis je povinný pro děti, které dovrší věku 5 let do konce srpna stávajícího roku, pokud ještě do mateřské školy nedocházejí.

Dítě může být přijato i v průběhu školního roku, pokud to kapacita mateřské školy umožňuje.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

ZAMĚŘENÍ A KONCEPCE ROZVOJE MATEŘSKÉ ŠKOLY

1. Úvod

Cílem koncepce mateřské školy je popsat cestu kterou se ubírá škola v současnosti a zároveň hledání nových cest a cestiček poznání, které vedou různými směry, klikatí se, spojují se i rozdělují. Je pro nás důležité provázet děti po těchto cestách, být jim dobrými průvodci.

Koncepce mateřské školy vychází ze SWOT analýzy, dotazníků pro rodiče, z rozhovorů v týmu mateřské školy a ze dosavadního řízení mateřské školy.

Směřování mateřské školy je v souladu s posláním předškolního vzdělávání. Podporuje všestranný rozvoj dětí s přihlédnutím k individuálním schopnostem a dovednostem.

Prioritou pro budoucí období je akcent na ekologickou a environmentální výchovu a seznamování se se světem kolem pomocí prožitkového učení a praktických činností.

2. Oblast výchovně vzdělávací

2.1. Současný stav

Probíhá změna ŠVP PV. Od školního roku 2020/21 budeme pracovat podle ŠVP s názvem „Cesty a cestičky“. Program nahrazuje ŠVP platný od roku 2017. Ke změně došlo na základě nefunkčního rozdělení integrovaných bloků.

Nový ŠVP PV by měl lépe splňovat podmínky situačního učení a individuálního přístupu k dětem nebo skupině dětí. Integrované bloky si pedagogové budou dle potřeby dále rozpracovávat v TVP.

2.2. Dlouhodobé cíle

Dlouhodobým motivačním projektem pro směřování školy směrem k ekologii a environmentální výchově bude projekt „Školka v lese“. Ve spolupráci se zřizovatelem a lesním hospodářem obce bychom chtěli vysadit nový les. Každé z dětí si zasadí svůj strom. Oplocenku „lesní školku“ budeme navštěvovat, pečovat o stromky a pozorovat jejich růst.

Dalším dlouhodobým záměrem je svépomocné vybudování přírodní zahrádky u mateřské školy. Budeme využívat přírodní materiály, stavět, pozorovat a učit se. Samozřejmostí je zapojení rodičů do aktivit školy.

Naší vizí je vést děti k respektu k přírodě, ochraně životního prostředí, podpoře bezpečnosti, zdravého životního stylu, zapojování se do místní komunity a chápat dění kolem sebe v širších souvislostech.

2.3. Krátkodobé cíle

- systematický rozvoj funkčních gramotností u dětí
- příprava předškoláků na bezproblémový vstup do základní školy
- eliminace adaptačních potíží u nově příchozích dětí
- rozvoj hrubé a jemné motoriky – cvičení se Sokolem, tanečky, jóga, pobyt venku
- logopedická prevence – průběžné zařazování, logopedická depistáž
- seznamování s cizím jazykem – angličtina
- vést ke zdravému životnímu stylu – stravování, prevence nemocí, prevence psychopatologických jevů
- využívat ICT ve výuce – získávání dalších programů pro výuku
- vedení koutu živé přírody ve třídách, vytvořit školní herbáře
- vytvářet funkční systém hodnocení pokroku dětí, včasné doporučení do pedagogické poradny nebo k logopedovi
- aktivně spolupracovat s rodinou – konzultace pokroků dítěte, sjednocení přístupu, vytváření přátelského, rodinného prostředí školy, pořádání akcí
- rozvíjet spolupráce se základní školou či jinou mateřskou školou, zřizovatelem
- zařazovat prožitkového a situačního učení
- vyhodnocovat funkčnost ŠPV PV a jeho průběžná odměna, vzdělávací nabídka respektující potřeby dětí a věková specifika
- motivovat děti, pedagogy i rodiče k dialogu, respektu k názorům druhých a hledání společných řešení
- průběžné doplňovat pomůcky a vybavení školy (badatelské pomůcky), zařazovat nové metody a přístupy k předškolnímu vzdělávání

3. Oblast personální

3.1. Současný stav

V současné době působí kromě ředitelky v mateřské škole tři pedagogické pracovnice (z toho dvě začínající), školní asistent a jedna provozní pracovnice (spojení úvazku kuchařky a školnice).

3.2. Dlouhodobé cíle

- stabilizovat pedagogický tým z hlediska střídání pedagogů
- udržovat pozitivní klima v týmu mateřské školy
- vytvářet kvalitní podmínky pro práci
- motivovat pedagogy k samostudiu a profesnímu růstu

3.3. Krátkodobé cíle

- DVPP pedagogických pracovníků
- efektivní komunikace při poradách a předávání informací během dne
- rozvíjet komunikačních dovedností při rozhovorech s rodiči
- efektivní evaluace výchovně vzdělávacího procesu
- vedení pedagogické dokumentace

4. Oblast organizační

4.1. Současný stav

Mateřská škola Sedmikráska disponuje kapacitou 35 dětí, která za poslední tři roky nebyla naplněna. Počet dětí momentálně vykazuje sestupující tendenci. Vliv na to má demografický vývoj v obci a odchod silných ročníků do základní školy. Mateřskou školu navštěvují také děti z okolních – nespádových obcí, a to díky dobré pověsti školy. Od školního roku 2020/21 bude na základě zájmu rodičů prodloužena provozní doba mateřské školy od 6.00 do 16.30 hodin.

Mateřská škola má vypracované organizační schéma, směrnice, aktualizovaný školní a provozní řád. Důležité dokumenty jsou přístupné veřejnosti. Ze strany rodičů reflektujeme případné dotazy a připomínky k provozu školy, vzdělávací nabídce nebo školnímu řádu. Kontrolní činnost provádí ředitelka mateřské školy průběžně.

Zaměstnanci mají stanovený rozsah i náplň práce, jsou proškoleni v oblasti BOZP.

Organizace výuky vychází z ŠVP PV, který je dále rozpracováván do TVP a projektů. Mateřská škola pořádá akce nejrůznějšího charakteru: tvořivé dílny, přednášky, akce komunitního charakteru, exkurze a výlety.

4.2. Dlouhodobé cíle

-
- zdokonalovat systém hodnocení a sebehodnocení, který přispěje k efektivnímu plánování vzdělávací nabídky a kultuře školy
 - vnímat podněty na vylepšování organizace školy ze strany zřizovatele, zaměstnanců a rodičů
 - prezentovat mateřskou školu v okolí
 - bezpečný prostor pro děti i personál školy
 - proškolovat zaměstnance v oblasti BOZP, průběžně vyhodnocovat rizika a předcházet úrazům dětí a zaměstnanců

4.3. Krátkodobé cíle

- aktualizovat směrnice a řády
- začátek dlouhodobého projektu „Školka v lese“
- nastavit hospitační a kontrolní činnost
- vytvořit informační systém pro rodiče, průběžná aktualizace internetových stránek
- vytvořit ročního plánu akcí mateřské školy
- poučovat průběžně děti o možných rizicích pro jejich zdraví a bezpečnost
- proškolovat zaměstnance v oblasti BOZP, průběžně vyhodnocovat rizika a předcházet úrazům dětí a zaměstnanců

5. Oblast ekonomická a materiální

5.1. Současný stav

V prostorách mateřské školy došlo k výrazným úpravám. Třídy byly vybaveny novým nábytkem a koberci. V ložnici vznikl prostor pro děti se sníženou potřebou spánku. V chodbě a na schodišti školy proběhla výměna obložení zdí (prevence vzniku plísně a vlhkosti). Byla vybavena šatna pro zaměstnance a jídelna pro děti. V rámci vylepšení bezpečnosti dětí i personálu byl instalován domovní telefon a uzavřený vstup do školy.

5.2. Dlouhodobé cíle

- pokračovat ve vstřícné spolupráci se zřizovatelem a partnery
- aktivně vyhledávat projekty a dotační tituly
- oslovovat případné sponzory
- snižovat náklady na provoz školy (i v rámci ekologické výchovy)
- vyřešit podlahu v prvním patře
- vytvořit přírodní zahradu a vytvořit na školním dvoře prostor pro pěstování rostlin ve vyvýšených truhlících, propojit dvůr školy s přírodní zahrádkou

5.3. Krátkodobé cíle

-
- zřízení koutku živé přírody ve třídě Sluníček
 - podání žádosti do programu Šablony III.
 - oprava plotu zahrádky u školy
 - dobudování pergoly a zastínění hřiště na školní zahradě
 - dovybavení pedagogických pracovníků o počítač a tiskárnu

6. Závěr

Výchova a vzdělávání předškolních dětí není práce, ale poslání. Musí být smysluplné a přínosné pro děti, pedagogy i rodiče. Pokud se naše cesty spojí a budou směřovat směrem ke spokojenému, zdravému a zvědavému dítěti, bude to cesta úspěšná a naplňující.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- podporovat samostatnost dítěte
- rozvíjet zdravé sebevědomí, zažít pocit úspěchu

-
- podporovat aktivní spolupráci v kolektivu, budovat přátelské vazby
 - vést děti k uvědomění si odpovědnosti za své chování, dodržování pravidel soužití
 - podněcovat u dětí touhu k získávání nových dovedností, informací, chuť učit se a experimentovat, pracovat, mít radost z poznání
 - budovat základy pro celoživotní vzdělávání dítěte v rámci jeho individuality
 - vést děti ke zdravému životnímu stylu, uvědomění si důležitosti ochrany zdraví a bezpečnosti
 - podporovat vztah k živé i neživé přírodě, chránit a pečovat o životní prostředí
 - vnímat svět všemi smysly
 - rozvíjet komunikační dovednosti
 - aktivně spolupracovat s rodinou, vytvořit prostředí vzájemné důvěry a respektu
 - cílevědomě a soustavně připravovat děti na vstup do základní školy

Tyto cíle a záměry se řídí rámcovými cíli uvedenými v RVP PV:

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.
2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
3. Získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Vzdělávání probíhá zejména skupinovou a individuální formou. Ve skupině se mohou uplatnit děti různého věku a schopností. Každé z dětí může působit svojí jedinečností na své kamarády a přispět ke společnému výsledku. **Skupinovou formu** uplatňujeme při různých

experimentech, didaktických činnostech, dramatických a tvořivých hrách. **Individuálně** mohou děti využívat připravenou vzdělávací nabídku (pracovní listy, skládačky, labyrinty, grafomotorické listy apod.), využívat volně přístupné hračky a hry. Pedagog plánuje individuální činnosti podle potřeb dětí, provádí pedagogickou diagnostiku, rozvíjí komunikační dovednosti.

Hromadnou formu vzdělávání využíváme při metodě komunitního kruhu, při němž probíhá ranní přivítání, různé rituály třídy nebo sdílení společných zážitků. V komunitním kruhu má každé z dětí možnost vyjádřit své myšlenky a pocity, sdílet zkušenosti, podělit se o vědomosti. **Komunitní kruh** pomáhá vytvářet pozitivní klima třídy, vytváří pocit sounáležitosti.

Metody vzdělávání:

Vzdělávání dětí, výběr metod a forem práce vychází z individuálních potřeb a možností dětí. Během dne v mateřské škole dochází ke střídání spontánních a řízených aktivit, které jsou vzájemně provázané a vyvážené. U nejmenších dětí je **spontánní hra** převažující aktivitou. Děti se pomocí spontánního sociálního učení a **přírozenou nápodobou** seznamují s různými modely chování. Získávají zkušenosti v kolektivu dětí a učí se využívat pozitivní přístup k vyjednávání a uplatňování vlastních přání a potřeb.

Spontánní hra podporuje u dětí samostatnost, získávání základů morálních hodnot a společenských pravidel. Umožňuje plně rozvinout kreativitu dětí, schopnost přizpůsobit se skupině, rozdělovat si role ve hře, kooperovat, řešit spory dohodou. Spontánní hra umožňuje pedagogovi pozorovat dítě v různých situacích, což je velice přínosné při pedagogické diagnostice dítěte.

Podle RVP PV má být pedagog dítěti průvodcem na cestě poznáním. V naší mateřské škole se snažíme nepředkládat dětem pouze hotové informace a fakta, ale poskytovat pomocí vhodné vzdělávací nabídky prostor pro prožitkové a situační učení.

Prožitkové učení umožňuje spontánní prožívání situace, rozvíjet komunikaci dítěte s vrstevníky i pedagogem. Pomáhá prohlubovat emoční vývoj, vyjadřovat se verbálně i nonverbálně, využívat všechny smysly, spolupracovat a získávat konkrétní znalosti a dovednosti. Tuto metodu využíváme zejména při dramatických a výtvarných činnostech, objevování světa kolem sebe (svět přírody, lidská práce, ochrana zdraví a bezpečnosti) a získávání sociálních dovedností.

Využíváme a vytváříme také podmínky pro **situační učení**, které dětem poskytuje srozumitelné zprostředkování různých životních souvislostí se skutečností. Situace vychází z využití vhodné motivace pedagoga, velice často také ze zájmu dětí, konkrétní situace (zajímavá událost, řešení situací ve třídě, změny v režimu dne).

Děti podporujeme při poznávání světa kolem sebe a zařazení se do společnosti **kooperativní učení**. Vedeme je ke spolupráci ne k soutěživosti. Děti dochází k cíli cesty společně, učí se důvěře, toleranci, radosti ze společných zážitků. Kooperativního učení využíváme zejména při hrách, konstruktivních a praktických činnostech, tvořivých činnostech při pozorování v přírodě a při přípravě předškoláků.

Přirozeným prvkem v předškolním vzdělávání je výše zmíněné **spontánní sociální učení**. Děti si přirozenou nápodobou osvojují základy společenského chování, norem chování a dodržování základních pravidel. Proto dbáme, aby všichni zaměstnanci mateřské školy šli dětem ve svém chování příkladem, vyvarovali se negativnímu hodnocení, vyhýbali se situacím, kdy by se dítě mohlo cítit nepříjemně. Absolutně nepřijatelné je zesměšňování dítěte a ironické poznámky, které dítě nemůže chápat. Zdravá komunikace mezi pedagogem a dítětem vytváří pozitivní vzor, který děti přenáší do komunikace s vrstevníky.

V mateřské škole si děti vytváří pravidla společně s pedagogem a je důležité, aby tato pravidla byla funkční, pro děti pochopitelná a udržitelná.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z RVP PV, ale je upraveno a přizpůsobeno možnostem a potřebám dětí. Pro děti s podpůrnými opatřeními prvního stupně je na základě ŠVP vypracován třídní učitelkou plán pedagogické podpory.

Pro děti s druhým až pátým stupněm je vypracován individuální vzdělávací plán, a to na základě doporučení a spolupráce se ŠPZ.

Děti s odkladem školní docházky jsou nadále připravovány na vstup do školy ve všech oblastech společně s předškoláky. Individuálně se pak pedagogické pracovnice věnují rozvoji oblasti, ve kterých dítě ještě nedosáhlo požadované úrovně znalostí či schopností.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Realizace plánu je vyhodnocována průběžně, reflektuje pokrok a možnosti dítěte.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Při vyhotovování a realizaci plánů spolupracuje škola s odbornými poradenskými zařízeními.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávání dětí od dvou do tří let představuje specifickou kategorii předškolního vzdělávání, které lze organizovat podle záměrů a cílů obsažených v RVP PV, ale je nezbytné přihlížet k možné úrovni dosahovaných výstupů.

Dvouleté děti vyžadují pozornost citlivého, trpělivého pedagoga, který je často prvním dospělým mimo rodinu, se kterým dítě komunikuje. Pobyt v kolektivu je často náročný, je důležité věnovat dětem dostatek času na adaptaci, seznamování se s novými věcmi, postupné získávání samostatnosti při sebeobslužných činnostech.

Ve vzdělávání dětí od dvou do tří let je nejvíce uplatňováno situační učení, nápodoba a hra. Organizace dne ve třídě se pružně přizpůsobuje potřebám a dané situaci.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem

Děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka vyžadují individuální a systematický přístup. Může nastat situace, kdy se s českým jazykem seznamují pouze v mateřské škole, protože rodiče tento jazyk neovládají. Důležitá je včasná adaptace na pobyt v mateřské škole a přizpůsobení metod a forem práce s těmito dětmi.

Děti se nejnáze učí nápodobou a hrou, což musí být zohledněno při plánování výuky. Jako inspirace může sloužit např. Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.